

GYERGYÓI UJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

Jegyzetek.

A gyergyószentmiklósi városi tanácsválasztás maholnap itt van, s az egész város társadalma mint egy megbolygatott méhkas néz ki.

Hiába volt a Magyarpárt helyi intézőbizottságának minden igyekezete, hogy az érdekeket közös nevezőre hozza, nem sikerült. Valahol valami alapvető hibának kell lennie, hogy az a sok-sok igyekezet, mely szeretne volna egy listára tömöríteni az érdekeket, meddő maradt.

Pedig végzetesen káros lesz ennek következménye, félünk, hogy nem az egyesekre, hanem a város összérdekeire, amely mindenek felett kellene hogy álljon.

Mondjuk meg őszintén, hogy nem értjük azt az elkeseredett küzdelmet, amely az egyes érdekesoportok között folyik nemcsak azért, mivel most még fokozottabb higgadtságra, tudatra, vagy elszántságra és arravalóságra van szükség, mint eddig, hanem azért sem, mivel tisztában vagyunk azzal, hogy az a pozíció, melyet a városnál most a megválasztandóknak be kell tölteniök, minden egyebet fog magával hozni, csak babért nem az illetőkre.

Hiába van meg bárkiben is a jóakarát a közért való munkálkodásra, a mai nehéz gazdasági viszonyok között oly nagyfokú igénylésekkel lép fel mindenki mindenkivel szemben, különösen a város vezetőivel szemben, hogy azoknak képtelenség eleget tenni, s még akkor is, hogyha sikerült is valami jót és üdvöset megteremteni valamelyik osztályrétegre nézve, miután mindenkit egyformán kielégíteni képtelenség, a kielégítetlenek részéről mindig csak elkeseredéssel, gáncsolódással fogják szemben találni magukat.

Nem tudjuk másként elképzelni ezt a nagy harcot, mint úgy, hogy igen sokan valami olyast látnak tanácstagságukban, amely létalapját fogja képezni ezután életexistenciájuknak, mert azt határozottan megállapíthatjuk, hogy nem csupán a közérdekért való dolgozásnak vágya az, amely így szembe állította egymással az embereket, mivel a közért sokkal inkább lehet és szebb is az ismeretlen katonaként dolgozni egyszerű harcosként, mint egy ilyen veszélyes pozícióban, amely legtöbb esetben csak sárral és piszokkal dobálja meg az abban helyet foglalókat.

A mai gazdasági helyzet egyik tüneteineként kell tekintenünk a mai helyzetet, s miután gyomorba vágó kérdés lett már ez, innen van az, hogy megsemmisülnek a legszebb elvek, a legszebb elgondolások, egység, összetartás, kölcsönös megbecsülés stb.

Istenem, hogyha azt a sok-sok energiát, melyet ebben a meddő egy-

mással való küzdelemben, egymásra való fogcsikorgatásban valóban a nép érdekében használnák fel, milyen más eredményeket mutathatna a köz! Mint éhes farkasok rontanak egymásra az emberek különféle elvek alatt, pártok keretében, mintha a népért, a közérdekért való küzdelem csupán csak a városi tanácstagságban lenne lehetséges és nem nyílna ezer- és ezer elég alkalom erre más terrenumokon.

Bárcsak ezek a nagy vajadások hegyeket szülnének, és ne érjünk meg azt, hogy még egerek is csak hitványok szülessenek.

*

Az Országos Magyar Párt f. hó 26-án tartja meg ideai nagygyűlését Szatmáron.

A tárgysorozat igen szép munkakört ölel fel magában, s a mai időkhöz mérten inkább gazdasági kérdéseket.

Minket, csiki székelyeket az egész tárgysorozatban leginkább a közbirtokosságok megszervezésének kérdése érdekel, amelyre már égető szükségünk van.

Ezelőtt két évvel Székelyudvarhelyen az akkori magyarpárti nagygyűlésen lapunk munkatársa, dr. Csiby Andor ügyvéd tartott erről a kérdésről szakszerű előadást, s amely kérdést itt lapunk hasábjain és állandóan napirenden tartottunk. A Magyar Párt

határozattá emelte az előterjesztett javaslatot, a kérdés iránt élénken érdeklődtek különösen a háromszéki és székelyudvarhelyi körök, bizottság is küldetett ki a szervezés megejtésére, azonban mai napig sem történt ebben a kérdésben egyetlen egy lépés sem.

Nem azért, minthogyha a közbirtokosságok erkölcsi és anyagi alapjainak megjavulásával erre szükség már nem lett volna, hanem azért, mivel az eszme megvalósítása oly szövevényes érdekekbe ütközött, amely eleve halálra ítélte a legszebb gondolatot.

Ugy látszik azonban, hogy most mégis csak felfigyeltek azok is, akik már kezdetében lehetetlennek és kivitethetetlennek tartották a közbirtokosságok megszervezését, végre ők is belátták, hogyha tovább is így megy, akkor nemsokára már nem lesz mit megszervezni, hacsak a koldusbotot nem, hogy az egységes legyen.

Várva-várjuk azt a csodabálszámot, amely két évvel ezelőtt nem tudott megszületni a kedvezőbb körülmények között, és amely a mai még nehezebb helyzetben, mikor a közbirtokosságok erkölcsi és vagyoni frontján egymás hegyén-hátán fekszenek a hullák, talán csodát fog tenni.

Nekünk magyaroknak a többiek között van egy nagy hibánk: egy kicsit mindig megkésünk.

Dehát jobb későn, mint soha.

Az erdélyi magyarság gazdasági ujjaszervezése.

Irta: Dr. Csiby Andor ügyvéd.

III. Rész.

Szász gazdasági nevelés. Szomszédsági szervezet (Nachbarschaft-ok).

A szász újabb gazdasági nevelés hármassá alakulva a következő: Saját felelősség, saját felfogás és saját kezdeményező képesség. Ez a három tulajdonság teszi képessé a szász mezőgazdát gazdaságilag éretten önálló egyéniséggé.

A szász gazdasági nevelés ezen hármassá irányulva háború előtt a cserkészletben nyilvánult meg, azután pedig a falusi ifjúsági mozgalmakban nyert kifejezést.

Ez a falusi mozgalom egész öntudatossá vált az iskolán kívüli tovább-nevelési rendszerben. Ez a nevelés falun kötelező, míg városokban „népiskolai tanfolyamokon” nyer az ifjúság továbbképzést.

Ezek a gazdasági tanfolyamok a gazdasági ifjúság gazdasági nevelésben részesül, mely nevelés iránya kizárólag keresztény és nemzeti.

Az ifjúság a gazdasági szakismeretek mellett általános műveltségben is részesül, melynek lényege a lelki művelődés.

A gazdasági ifjúság nevelése legeredményesebb módon az úgynevezett szomszédsági szervezetekben nyer kifejezést (Nachbarschaft-ok).

Ezek a szomszédsági szervezetek valóságos községet képeznek a községekben, várost a városokban, saját külön erkölcsi és gazdasági életet élve saját külön vezetőik alatt.

Minden szomszédsági szervezetnek külön népháza van, ahol fiatal legények és lányok vezetőik felügyelete alatt jelenleg havonként összejöveteleket tartanak. Ezeken az összejöveteleken vezetők és ifjúság apa és gyermek közti meghitt bizalom alapján megvitatják az épen aktuális politikai, gazdasági és vallási kérdéseket, míg a lányok főleg karitatív kérdéseket beszélnek meg.

A férfiaknál ezen megbeszélések különösen a közös beszerzésekre és vásárlásokra vonatkoznak.

Minden szomszédságnak ugyanis egy közös kasszája van, amelybe például a téli beszerzésekre már tavasszal megkezdik a befizetéseket, s ezáltal egyrészt rászoktatják a takarékságra és az előre való gondoskodásra, másrészt eléri azt, hogy gazdaságosan és a legalkalmasabb időben tudnak vásárolni.

Ezeknek a szomszédságoknak már olyan kiforrott gazdasági életük van, hogy Nagyszebenben például minden szomszédságnak külön temetkezési segélyegylete van.

Nagyszebenben a magyarság is szomszédsági szervezetekben van tömörülve, náluk azonban csak a három szomszédságnak van egy temetkezési segélyegylete.

A népiskolai tanfolyamok gazdasági és

háztartási szakiskolákra oszlanak s ezeken a népfőiskolai tanfolyamokon, amelyeket városokban tartanak meg, kiegyenlítőddést keresnek a városi és falusi gazdaifjúság között, amelyeknek lelkölete egymástól különböző és ránevelik az ifjúságot ingyen az együvértartozandóság érzetére és az egymás kölcsönös támogatásának szükségességére.

Ezeket a népfőiskolai kurzusokon csakis 17 éven felüli egyén vehet részt.

Tanfolyaga $\frac{1}{6}$ -od részben általános ismeretek, $\frac{5}{6}$ -od részben gazdasági.

A gazdasági ismeretek magukban foglalják az állattenyésztést, földmérést stb., míg az általános ismeretek a történelmet, számtant.

Előadók csak szakemberek.

A népfőiskolai tanfolyamon kívül nagyon ügyesen van megszervezve a falusi vándortanítás is.

Minden faluban fonó, ács, szövő és háziipari kurzusokat tartanak, melyeket az ottani falusi gazdák vezetnek. Ezek a kurzusok 2—3 hétig tartanak.

Azonkívül minden faluban fel van állítva a Gazdakör, melyek kerületi egyesületekbe vannak osztva. Egy kerületi egyesületbe 29 község tartozik.

Minden gazdasági gyűlés népünnepélyekkel van összekötve, hogy ezáltal is ébrentartsák a szász nemzeti öntudatot.

Ez a nemzeti öntudatfejlesztés a szászoknak minden egyes cselekedetében megnyilvánul, s ez az öntudat valósággal belerögződik emberekbe, fiatalba, öregbe egyaránt, intézményekbe stb. Ezért kezdődik egyik népdaluk is úgy, hogy: „Szász vagyok, amire büszke vagyok”.

Tagadhatatlan tény, hogy egy nép előrehaladásának és boldogulásának egyik főkeleke a nemzeti öntudat kifejlődése. Egy nemzet tömegét csak a nemzeti eszme és öntudat tudja megmozgatni.

Mi, magyar kisebbség is, rég rájöttünk erre, azonban nem gondoskodunk effektív tettek által arra, hogy ez a nemzeti öntudatunk kifejlődhessék. Nevelési rendszerünk ebben a tekintetben nagyon hiányos.

De talán ami késik, nem mulik és talán nálunk is el fog jönni az az idő, mikor minden egyes életmegnyilvánulásunkban meg fog nyilatkozni nemzeti öntudatunk.

A Szilágyi kávéházban szombatontként táncos teaest.

Az Országos Magyar Párt közgazdasági gyűlése.

Az Országos Magyar Párt Közgazdasági Szakosztálya 1930. október 25-én, szombaton délelőtt 9 órakor Szatmáron, a szatmári Iparos Otthon nagytermében közgazdasági gyűlést tart, melyre a Közgazdasági Szakosztály tagjait és az Országos Magyar Párt tagozatainak nagygyűlési kiküldöttéit tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó. Jegyzőkönyv hitelesítés. A gyűlés ügyrendjének s tárgyalási menetének ismertetése.

2. Az 1930. október 26-iki országos nagygyűlésre a Közgazdasági Szakosztály által előterjesztendő határozatok részletes letárgyalása s ezek kapcsán az erdélyi magyarság főbb gazdasági problémáinak megvitatása az alábbi sorrendben:

A) Ipari ügyek:

1. A magyar iparosok részlegének megszervezése. Előadó: Reinhart Gyula, az Ipartestületek Országos Szövetségének elnöke, Arad.

2. Az ipari szakoktatás. A tanoncotthonok. Előadó: Császár Lajos építésmester, a marosvásárhelyi tanoncotthon gondnoka.

3. A munkakamarákra vonatkozó törvény s ennek reformja. Előadó: Dr. Lakatos Sándor, a Munkaadók Szövetségének főtitkára, Marosvásárhely.

4. Az iparosság adóterhei. Előadó: Szabó Béni szücszmester, orsz. képviselő, Brassó.

5. A nagyipar főbb problémái és országos válsága. Előadó: Hexner Béla mérnök, Kolozsvár.

6. A munkásbiztosítótörvény küszöbön álló reformja. Előadó: Dr. Lakatos Sándor, a Munkaadók Szövetségének főtitkára, Marosvásárhely (ipari rész), dr. Eöry István Magyarigen (mezőgazdasági rész) és dr. Király Géza ügyvéd, Kolozsvár (magántisztviselők érdekei).

A megalkotandó egységes új ipartörvényre vonatkozó kívánságaink. Előadó: Dr. Bernád Agoston ügyvéd, Kolozsvár.

8. A közszállításokban és a közmunkákban való részesedés. Előadó: Császár Lajos építésmester, Marosvásárhely.

B) Pénzügy és kereskedelem:

1. A pénzügyi válság, tőkehiány és a kamatlábpolitika. Előadó: Gyárfás Elemér szenátor, az Erdélyi Bankszindikátus elnöke.

2. Az erdélyi magyar vidéki pénzügyi intézetek szerepe Erdély és Románia közgazdasági életében. Előadó: Dr. Balogh Elek v. orsz. képviselő, a tordai Egyesült Kisegítő Takarékpénztár vezérigazgatója.

3. Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet szervezése. feladatai és működési köre. Előadó: Bárány János orsz. képviselő.

4. A Hitelszövetkezetek Országos Szövetsége s a kötelekőbe tartozó hitelszövetkezetek helyzete, szerepe és feladatai s a kishitel problémái. Előadó: Gróf Bethlen László, az Országos Szövetség ügyvezető igazgatója.

5. A Hangyaszövetkezetek helyzete, feladatai és jövője. Előadó: Dr. Garda Kálmán, a Hangya Központ vezérigazgatója.

6. A biztosítás ügye kisebbségi szempontból. Előadó: Sándor Béla, a Minerva Biztosító R. T. vezérigazgatója.

7. A kereskedelmi és iparkamarákra vonatkozó új törvény kritikája és e kamarákkal szemben való kívánságaink. Előadó: Dr. Lakatos Sándor, a Munkaadók Szövetségének főtitkára.

8. A kereskedelem szabadságát és fejlődését akadályozó intézkedések. Előadó: Kun Richárd, a Kereskedők Szövetségének elnöke, Temesvár.

9. A kereskedelem adóterhei és az adótörvény reformja. Előadó: Endre Károly, a Kereskedők Országos Szövetségének titkára, Temesvár.

10. A kiskereskedők sérelmei és kívánságai. Előadó: Dr. Barabás Andor fűszerkereskedő, Sepsiszentgyörgy.

11. A hitelintézet megbénító igazságszolgáltatási bajok. Előadó: Dr. Parecz Béla ügyvéd, az aradi ügyvédi kamara v. elnöke, orsz. képviselő, Arad.

12. A hadikölcsönkötvények beváltása. A magyar postatakarékpénztári betétek kifizetése. Előadó: Dr. Parecz György, az Erdélyi Bankszindikátus titkára.

C) Mezőgazdaság és agrárpolitika:

1. A középeurópai gabonaválság s Románia gazdái. Előadó: Dr. Szász Ferenc földbirtokos, a Magyar Nép szerkesztője, Kolozsvár.

2. Az állattenyésztés és az állatkereskedelem főbb problémái. Előadó: Dr. Desbordes Ernő földbirtokos, v. orsz. képviselő.

3. A mezőgazdasági szakoktatás. Előadó: Dr. Abrudbányai Ede orsz. képviselő.

4. Az agrárreformmal kapcsolatosan még megoldandó kérdések. Előadó: Dr. Oberding József György okl. közgazda, Kolozsvár.

5. A szőlőgazdaság és borértékesítés. Előadó: Horváth Pál vezérigazgató, Nagyenyed.

6. A szeszgyártás és a szeszkereskedelem. Az új szeszgyártási törvény. Előadó: Dr. Szöllősi Ödön szeszgyáros, Székelyudvarhely.

7. Az erdőgazdaság főbb problémái. Az új erdőtörvény ismertetése és kritikája. Előadó: Szűcs Elemér erdőmérnök, Nagyenyed.

8. A székelyföldi közbirtokosságok megszervezése és főbb problémái. Előadó: Dr. Kovács Károly ügyvéd, Csikszentreda.

9. Az erdélyi magyarság mezőgazdasági szervezői feladatainak kiépítése. Előadó: Mikó László földbirtokos, Nyárádszentmiklós.

10. A mezőgazdasági kamarákra vonatkozó új törvény kritikája s ezek küszöbön álló meg-

szervezésével kapcsolatos teendőink. Előadó: Dr. Nagy Endre gazdasági egyetemi titkár, Dés.

III. Indítványok.

A gyűlés tárgyalásaiban tanácskozási joggal részt vesznek a Magyar Párt tagozatainak összes igazolt nagygyűlési kiküldöttéi. Nefaláni viták kérdéseiben szavazati joggal döntenek a Közgazdasági Szakosztály tagjai.

Az előadásokat és a határozati javaslatokat már előzetesen kinyomatjuk és a Szakosztály tagjainak, valamint a nagygyűlési kiküldötteknek idejében rendelkezésére fogjuk bocsátani tanulmányozás céljából.

Mint az előző években, úgy ezúttal is gondoskodni fogunk arról, hogy a tárgyalások egész anyagáról megbízható gyorsírói feljegyzések készüljenek, melyeknek anyagát — az előadásokkal és határozati javaslatokkal együtt — a már kipróbált módon, a Gazdasági sérelmeink és Kívánságaink című kiadványunk III. kötete gyanánt nyilvánosságra fogjuk hozni. E kötet ára 100 lej s az erre vonatkozó nyugta a megjelenőknek — a sajtó reprezentánsai kivételével — a tanácskozási terembe belépő jegyül szolgál.

Bizalommal kérjük az erdélyi magyarság közgazdasági életének elméleti és gyakorlati munkáit, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban résztvevni és Szakosztályunkat közgazdasági programunk kialakításában szakértelmükkel és értékes tapasztalataikkal támogatni szíveskedjenek.

Az Országos Magyar Párt Közgazdasági Szakosztályának Kolozsvárt, 1930. szeptember 8-án tartott üléséből.

Gyárfás Elemér s. k. Beriovy István s. k.
elnök. főtitkár.

A Szilágyi kávéházban szombatontként táncos teaest.

A székelyudvarhelyi műkedvelők Gyergyóban.

A Székelyudvarhelyi Székely Dalegyelet folyó hó 11-én este jótékony célú színelőadást rendezett a Laurentzi nagytermében. Színpadra került Jakobi „Leányvásár”-a. Az udvarhelyi műkedvelő gárdára kíváncsi gyergyói közönség zsufolásig megtöltötte a Laurentzi nagytermét. A közönség várakozásának az udvarhelyiek mindenben meg is feleltek, mert töltsék nélkül állíthatjuk, hogy ehhez hasonló jó előadást még hivatásos színészekről is rég nem láttunk Gyergyóban. Már az előadás kezdetén kellemesen lepte meg a közönséget a műkedvelők önálló zenekara. A nyolc tagú zenekar Kiss Elek karnagy szakavatott vezénylete mellett a vidéki átlagot jóval felülmúló teljesítménye igazán minden dicséretet megérdemel.

A színpadi szereplőkről is csak jót mondhatunk. Dédelgetett primadonnájuk, Bede Irénke kellemes hangjával s a színpadon otthonos, elegáns mozgásával méltán érdemelte ki a közönség zajos tapsait.

Ébert Hajnalka Bessy szerepében különösen a tengerész jelenetben lopta be magát a közönség szívébe. Elragadó, elegáns zászlós volt. Fritz szerepében Beldovits Emil okozott sok derűtséget. Kerestély Gyulának Tom szerepében ugyancsak zajos sikere volt. De kisebb szerepekben Bodrogi Balázs, Lőrincz Jucika, Zakariás Miklós, Kabdebó András és a többi mind együtt valamennyien igen jók voltak.

Csak melegen gratulálhatunk a derék rendezőnek, Molnár Imrének, aki ilyen magas színvonalú előadással örvendeztette meg a gyergyóiakat.

Előadás után a bohém fiatalság a reggeli órákig táncolt.

**Órát és ékszer
javít
szakszerűen és jutányos árban
STEIN**

17

órás és ékszerész Járásbírással szemben.

Vasláb község erőszaka Tekerőpatakkal szemben.

Rég folyik már a harc Tekerőpatak és Vasláb községek között azon erdőterületért, melyet az agrárreform kapcsán Tekerőpataktól Vasláb község részére kisajátítottak.

Tekerőpatak község azonban nem nyugodott bele a sérelmes határozatba, hanem mindent elkövetett az irányban, hogy Csikmagas nevű erdejét Vasláb községtől visszaszerezze.

Végre hosszú küzdelem után ez sikerült is, s f. hó 8-án hirdették ki az agrár bizottság határozatát, mellyel végérvényesen visszajuttatták Tekerőpatak község részére a kisajátított Csikmagas erdőt, s egyúttal a defalkálásra 16, 17 és 18-ikát tüzték ki.

Vasláb községet szerfelett meglepte az agrár komité ezen határozata, mivel minden hivatalos helyről azzal biztatták, hogy Csikmagas erdő az övék marad, azért mikor Tekerőpatak község delegáltjai f. hó 15-én este Vasláb község házához kiszálltak a defalkáció megbeszélése végett, a község háza előtt mintegy 300 ember fogadta, kik botokkal és egyéb kézbelivel voltak felszerelve.

Vasláb község azonban nemcsak ezáltal demonstrált az agrár komité határozata ellen, hanem a határozat kihirdetése után mintegy adott jelle az egész község lakossága bement az erdőbe azt irtani és hordani kezdte és szakadatlanul hordja mai napig is.

Tekerőpatak község mikor a vaslábiak ezen eszelekedetéről értesült nyomban jelentést tett az erdőgondnokságnak és a járási főszolgabíróknak úgy, hogy 15-én este, mikor Tekerőpatak község delegátusai Vasláb község házához kiszállottak, Băcan erdőgondnok és Laufer Samu helyettes főszolgabíró is velük mentek.

A kiküldött bizottság alig kezdte meg a jegyzőkönyvezést Vasláb község házában, mikor a künnlevő tömeg hangos ordítással benyomult az irodába, ott a lámpát leverte és kiszorítani kezdte az irodából Tekerőpatak község delegátusait.

Alig hogy ez sikerült is és az irodából kiszorítottak, egyszerre két revolverlövés dörrent el, mire mintegy adott jelle megkezdődtek

az ütlegetések.

A bizottság tagjai ki merre látott menekült, Sajgó István községi tanácsos, ki már idős ember, azonban nem tudott idejekorán elmenekülni, és egyszerre rárohant az egész tömeg, földre teperte, rugdosta és ütlegette, míg végre Farkas Sándor hatósági erdőőr kiszabadította veszedelmes helyzetéből és végre sikerült az egész bizottságnak a feldühödt tömeg elől a sötétben elmenekülni.

Sajgó István oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a vizsgáló orvos 18 napos orvosi látogatást adott ki részére.

A bizottság visszatérve Tekerőpatak község házához, nyomban jelentést tett a prefekturának és kerületi csendőrpáncsnokságnak, ahonnan azonnal intézkedés ment ki a kerületi csendőrség Vaslábba leendő koncentrállására.

Jelenleg is a csendőrség Vasláb községben van, a vaslábiak azonban nem zavartatják magukat a fahordásban, amennyiben mai napig is mintegy 200-250 fuvarral szakadatlanul hordják a fát, naponta kétszer-háromszor is kerülve, úgy, hogy Tekerőpatak község napi kára emiatt mintegy 1000-1500 m³ faanyag.

Vasláb község lakosságának ez a magatartása, mely mindvégig egységes benyomást tett, határozottan felbujtás műve.

Ebben a szomorú esetben határozottan megállapítható a hatóságok vétke, amennyiben a község lakosságát pártpolitikai célokból folyton biztatták azzal, hogy a kisajátított erdő végső fokon is az övék marad, s most, mikor egyszerre füstbement az egész biztatás és feltárlt a való, kitört a lakosságból az elkeseredés és bosszúállás dühe.

A legérdekesebb azonban ezzel az ügygel kapcsolatosan az, hogy Vasláb község kapott ugyan 66 hold elsőrendű erdőt közel a vasútállomáshoz, amelynek értéke mintegy négy-millió lejt képviselt, azonban ezt elcseszerelte a Darvas cég laposi 400 hold erdei legelőjével.

Tekerőpatak község lakossága között nagy az izgalom és várják a hatóságoktól az őket méltán megillető elégtételadást.

ton, Benedek Márton, Szász Károly, Székely Ferenc, Bandorovszky Antal, Demeter István, Kormánszky János, Csörgő Sándor, Kimpián István, Hunyady János, Rövid György, Albert Antal, Sára István.

Ájánlók: Borsa László, Gál András, Bálint András, Tamás Ferenc, Török István, Jakab László, Kósa Félix, Pupák Gusztáv, Sánta István, György Tamás, Fogarasi Ferenc, Komlósi Zsigmond, Szotyori József, Zöld József, Madaras István, Erős József, Vargancsik János, Vass János, Jánosi Sándor, Deák Mihály, Szabó Lajos, Tótfán György.

A Szilágyi kávéházban szombatoként táncos teaest.

Hogyan neveli a gyerekeket Dămian Constantin tanító ur Szárhegy községben.

(Szárhegy, október hó.) Nagy elkeseredést okozott Szárhegyen a szülők körében egy — az idén idehelyezett — román tanító fellépése. Egy úrról (?) van szó, ki Dămian Constantin névre hallgat és akinek nagy öröme telik abban, hogy 8-10 éves gyerekeket agyba-főbe verjen és ezeken töltse ki bosszúját a magyarokkal szemben érzett ellenszenvé miatt.

A gyerekek a múlt évben is használt tankönyvből tanultak, amit a közoktatásügyi miniszterium szabályszerűen engedélyezett. De Dămian Constantin tanító ur — ugylátszik igen magas stílusban volt megírva — nem tudta használni ezt a könyvet és elrendelte, hogy minden gyerek hozzon hazulról 170 lejt, amivel majd új könyvet fog rendelni. A tantestület tagjai figyelmeztették őt arra, hogy a régi könyvek jók lesznek, ő azonban azzal nem törődött, hanem követelte, hogy fizessék be az

összeget. S midőn a gyerekek — mivel tulnyomó részben nagyon szegény családoknak a gyerekei — nem tudták magukkal vinni a kívánt összeget, sorra egymásután megrugdosta őket.

Az a 8-10 éves gyerek irányítás és magyarázat nélkül (a tanító nem magyaráz érthetően) nem tudja hibátlanul megtanulni a leckéjét. De ezt nem látja be Dămian Constantin tanító ur és ha az a szegény gyerek nem tudja a leckéjét, órákhozát térdelteti, üti, pofozza, veri, — míg csak le nem csillapodik a kedélye — akkor aztán azzal is megelégszik ha barátságosan (amilyen barátságosan ő szokott) meghuzogatja a füleit a szegény gyerekeknek.

Az ősz folyamán megtette, hogy elvitte a gyerekeket szedrészni és a gyerekek kénytelenek voltak tanulás helyett Dămian Constantin tanító ur kamrájába vinni tanulmányul a szederszedés gyümölcsét. Máskor meg a feleségéhez küldötte el a gyerekek javarészét — tanulási időben — ahol segítettek gyalgút tépni. És ha valamelyik szülő felszólalt ellene, akkor azzal fenyegetőzött, hogy elbuktatja a gyerekeit.

Az egész községben nagy az elégedetlenség a gyerekekkel szemben tanusított durvaságáért.

A napokban itt volt Lătes inspektor ur, akinél szóbelileg panaszt emeltek a szülők nevében Dămian Constantin ur ellen. A kerületi tanfelügyelő urhoz is megy egy levél, szintén a szülők nevében, amely sürgős intézkedését kéri Dămian Constantin tanító urra vonatkozólag, akinek egyébként még oklevele sines.

Beküldetett.

HIREK.

— Károly király születésnapja. F. hó 16-án ünnepelte meg az egész ország Károly király születésnapját. Az összes hivatalok testületileg vetek részt a gör. kath. és gör. kel. templomokban tartott istentiszteleten, hivatalos munkaszünet azonban nem volt. Károly királyt születésnapja alkalmából, ki rövid eddigi uralkodása alatt is bebizonyította, hogy erős szociális érzéssel iparkodik népe boldogításán, az egész ország népe örömmel és bizalommal köszönti és jó szándékai keresztülviteléhez Rá Isten áldását kéri.

— Templomi hangverseny. F. hó 19-én, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel a helybeli örömeny templomban, az ujonnan megalakult Urnők Mária Kongregációja templomi hangversenyt rendez az alábbi műsorral:

1 Ch. H. Rinck: Orgonapraeludium, Gábos Gyula.

2. Mozart: Ave verum, éneklő az egyházi vegyeskar.

3. v. F. Mendelssohn—Bartholdy, Lieder ohne Worte, Violin terzett, előadják dr. Nagy Endre, Gábos Gyula, Kiss József.

4. Stradella: Irgalmazz Istenem, énekszólo, Gábos Gyula.

5. Ünnepi beszéd: Vágási Domokos.

6. Grieg: Selvejgs Lied, hegedűszólo, dr. Nagy Endre.

7. Gounod: Ave Maria, énekszólo, dr. Szenkovits Lajosné.

8. Ch. H. Rinck: Nachspiel, orgona, Gábos Gyula.

A szereplők egyéni kvalitásai és a művésziessen összeállított műsor egyaránt biztosítják a hangverseny gyönyörű sikerét, amelynek meghallgatását már saját érdekében is mindenkinek figyelmébe ajánljuk.

— Az alfalvi templomszentelés és a bucsu november 26-án lesz megtartva, nem pedig, amint először volt tervezve, 9-én.

— Templom, harang és lelkész felszentelés Gyergyószentmiklóson. A gyergyószentmiklósi ref. egyházközség szép ünnepségre készül a jövő hó első felére. Akkor fogja ugyanis felszentelni ujonnan renovált templomát, a vallás- és nemzetiségkülömbőség nélkül közadakozásból hozatott harangját és ekkor iktatja be stallumába Kovács Pál megválasztott lelkészét. A lélekemelő ünnepségen személyesen fog részt venni dr. Vásárhelyi János ref. püspökhelyettes, ki maga fogja beiktatni Kovács Pál lelkészét.

Városi választások.

E héten jár le a listaletévések ideje. Eddig a következő listák érkeztek be a járásbíróshoz.

Első számú lista, jele ✕

Lista: Dr. Benke Antal, dr. Ferenczy Balázs, Kolumbán Ferenc, Csiby János, Zárug Aladár, Szabó Vencel, Vákár József, dr. Szenkovits Lajos, Jancsó Béla, Novák Béla, Madaras Ágoston, Pál Péter, György F. József, Pál Ferenc, Dezső Imre, Madaras István, Csók Péter, dr. Gaal Alajos.

Ájánlók: Madaras József, Páll Sándor, Berecz István, Berecz Gyula, Ferenczy Árpád, Balázs Ferenc, György Sándor, Kölönte József, Blénassy Károly, Korondi János, Madaras Balázs, Stefani Mátyás, Miklós Ottó, Buslig János, Galba Károly, dr. Dombi János, Szöcs Albert, Székely Lajos, Sándor István, Balog Miklós, László István, Török Tamás, Dániel Károly.

Második számú lista, jele ●

Lista: Sáska Andor, Réthi Balázs, Păcurariu Ioan, Pongrácz Elek, Balla Vencel, Blénassy István, Bilinszky József, György József, Burján Péter, Réthi Ferenc, Demeter Ferenc, Biró Lajos ifj., Hideg András, ifj. Kercsó Ferenc, Kary Vencel, Ferencz Sándor, Gergely Zsombor, dr. Makkay Domokos.

Ájánlók: Berecz János Ágostoné, Bencze Márton, Benedek József, Bajkó István, Benedek Imre asztalos, Benedek István gépész, Bajtalan Kálmán, Csörgő Albert, Csörgő Miklós, Csörgő János, Dezső Lajos, Fülöp Ignác, Fülöp József, György István, Hideg János, Hideg Sándor, Kolumbán Balázs, Leopold József, Madaras Sándor, Madaras József, Magyarai Sándor, Páll András, Páll Ferenc, Réthi Lajos, Réthi András, Réthi Vencel, Török József, Seréd Ferenc.

Harmadik számú lista, jele ==

Lista: Takács Sándor, Nagy István, Szabó Ignác, Antal István, Réthi Miklós, Berecz Ágost-

— **Személyi hir.** Dr. György Gábor helyettes pénzügyigazgatónak a csikszeredai pénzügyigazgatóságához kinevezetett. Állását október 15-én foglalta el. A kinevezéssel egy igazán képzett tisztviselő munkája van elismerve. — Stancu Thomas zolt delegált helyettes pénzügyigazgató végleges minőségben Udvarhelyre nevezetett ki.

— **A Magyar Párt irodájának áthelyezése.** A Magyar Párt elnöksége közli a vármegye közönségével, hogy a csikmegyei központi pártiroda a Bratianu utca 24. szám alá (a Szentlélek-utca sarkán) helyeztetett át. A pártiroda hétköznapiokon délelőtt 8–1-ig tart hivatalos órákat.

— **A hadirokkant tisztek figyelmébe.** A román államvasutak vezérigazgatóságának 149.699. R. A—1930. számú rendelete értelmében 1930. évi október hó 1-től a vasuti kocsik bármely osztályában utazhatnak 75%-os kedvezménnyel, mindazon hadirokkant tisztek és azok hozzátartozói (feleség és kiskorú gyermekek), akik az I. és II. osztályu kedvezményes utazási könyvecskékkal rendelkeznek. A fenti rendeletet a Mon. Of. 224-a 30. sz. közölte.

— **Tenyészállat vizsgálat.** A járási mezőgazdasági bizottság a napokban tartotta meg Gyergyó községeiben szokásos apaállat vizsgálatát, hogy a tenyésztésre alkalmas apaállatok részére a tenyész igazolványokat kiállítsa. A bizottság örömmel állapította meg, hogy Gyergyószentmiklós város, valamint Szárhegy, Alfalu és Ditró valósággal nemes versenyt folytat aból a célból, hogy minél szebb apaállatokat szerezzen be. A bizottság megállapította, hogy gondozás tekintetében az első helyet Ditró és Tekerőpatak foglalja el. Épületes szép látványt nyújt, mondja Vogel főállatorvos, mikor a tenyészbírákat járómba befogva látja az ember. Az apaállatoknak ez a járómba fogása nemcsak hasznót nyújt az illető községeknek, hanem a bikák fejlődését is nagyban előmozdítja, amennyiben a strapa folytán az állatok izmai fejlődnek, erősödnek, úgy hogy ezen állatok tenyész-kora 2–3 évvel hosszabb az istállóban szűk állásban tartott apaállatokénál, mint például, ahogy Remetén is van, s amely helytelen gondozás következtében az állat elpuhul és megéri a kiselejtezésre. A bizottság általában azt is megállapította, hogy Gyergyó marhaállománya minden követelményt a legnagyobb fokig kielégít.

— **A Szilágyi kávéház táncos teaestéi.** A közönség köréből fölmerült óhajnak elegetteendő, Kricsa Andor bérlő tervbe vette szombat esti teaesték rendezését. Ez esték nagyobb városok teadélutánjait vannak hivatva pótolni, tánc, domino, szórakoztató kártyajáték stb. állanak a közönség rendelkezésére. Természetes belépődíj nincs, csupán a tea-teríték árát kell megfizetni, mely a süteménnyel együtt a zenedíj beleértésével 40 lejben van megállapítva. Ennek az újításnak megvan az a kellemes előnye is, hogy további fogyasztásra nem kotelez. A mai nehéz viszonyok közt, amidőn nagyobb és költségesebb estélyek, bálók stb. rendezése ugyszólván lekerült programról, társadalmi életünk egyhanguságába egy kis színt, élénkséget varázsolnak ez esték, melyek kellemes és olcsó szórakozást nyújtanak hétről-hétre városunk mulatni vágyó közönségének.

— **Sorozatos lopások Ditróban.** A súlyos gazdasági válság a közelgő télre való tekintettel már előreveti árnyékát, amely Ditróban sorozatos lopásokban nyilvánul meg.

A múlt hét lefolyása alatt ismeretlen tettes Biró János Jánosé, Puskás Mihály dorna és Hompot István gazdától egy-egy pár hámot, Bermann Mór szikvizgyárostól egy pár gyeplőt, Puskás Gábor gazdától pedig egy nagy kötelet lopott el. A minden valószínűség szerint eladásra lopott holmik vajmi nehezen kerülnek vissza gazdájukhoz annak dacára, hogy a csendőrség a tettes nyomában van.

* **3 szoba, mellékhelyiségekkel** nagy udvarral és kerttel kiadó. Cim: Vákár Árpádné, Gheorgheni. Adóhivatallal szemben.

* **Weinstein Eduard**, a „Steaua Romániei” biztosító társaság titkára, tisztelettel kéri igen tisztelt feleit, hogy távolléte alatt előforduló fontos ügyben közvetlen a társaság igazgatóságához: Braşov, Str. Regele Carol 65 (Telefon 6—24) fordulni szíveskedjenek.

* **Elköltözés** miatt 201 darab Gyergyói Bankrészvény eladó. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

* **Német nő** keres alkalmazást mint dada, vagy mint a háziasszony segítője. Cim a kiadóban.

* **Eladó** egy éves tenyészkan. Értekezni lehet Szárhegyen Pál Vencel birtokosnál. 2—1

Az Urania mozgó hirei.

18—19 én, szombaton és vasárnap.

Csillag fia.

Szenzációs cowboy-film, melyben Fred Thomson Délamerika leghíresebb lovása Tarzan nevű csoda lovával hajmeresztő bravurokat bajt végre. 22—23 án, szerdán és csütörtökön

Elsodort asszony.

Ez a film arról nevezetes, hogy a filmreménnyé koronázatlan királynője Pola Negri ebben a szerepében bucsuzott a néma filmtől. Su-jette az Elsodort emberre emlékeztet, címét is innen nyerte. Lélekbenmarkoló frappáns jelenetek, gyors ütemű cselekmény, gyönyörű staffázs kitűnő rendezés. Olga Baklanova (a legszebb filmsztár) és Lukács Pál művészete emelték a filmet a legelső sorába.

25—26—27-én, szombaton, vasárnap és hétfőn

3 napon át

Hollywodi revue.

25 sztár, 200 görli énekel, táncol, mókázik ebben a mindvégig színes, hangos filmatrakaióban. A kiállításról, rendezésről csodákat lehetne írni. Káprázatos kosztümök, különleges produkeciók, a fénynek, színnek örült zuhataga ragadja extazisba a nézőt. Nincs toll, mely képet nyújthatna róla, ez a film a csodák filmje.

22-től kezdődőleg az előadások kezdete pontosan fél 9 órakor.

Aragonit disztárgyak Sándornál.

Üzleti könyvet

jó papíron, tartós
vászon kötésben

csak a
Sándory
könyvkereskedésben kaphat

„Laurentzi” szálloda és étterme Gheorgheni.

Van szerencsém a m. tisztelt érdeklődő közönséget értesíteni, hogy a mai nyomott gazdasági helyzet következtében az éttermi árakat mérsékelten leszállítottam.

Október hó 1-étől abonoma egy hónapra reggeli, ebéd, vacsora étlap szerint úgy az étteremben, mint házhöz kihordva:

Reggeli tejeskávé vagy tea citrommal 1 kiflivel 1 óra Lei 300—
Ebéd 3 fogásos saláta és kenyérrel 1 óra „ 1100—
Vacsora sült körözve, saláta és kenyérrel 1 óra „ 500—

Egy óra összesen Lei 1900—

Tea citrommal	Lei 10—	1 adag méz	Lei 6—
Tea angol rummal	„ 12—	1 drb. hig tojás	„ 5—
Tejes kávé 1 kiflivel v.	„ 12—	1 drb. tükörtőjás	„ 6—
kenyérrel	„ 12—	1 fekete vagy török-	
1 adag tea-vaj	„ 8—	kávé	„ 10—

A la cart étkezés étlap szerint mélyen leszállítva.

Teljes tisztelettel:

Laurentzi Viktor.

Szini Lajosné és Társa

férfi és női fehérnemű szalonja
Gheorgheni—Gyergyószentmiklós,
Fogarassy-u. 32. sz. alatt.

Elvállalja

férfi, női és gyermek fehérneműek, kelen-
gyék, ágyneműek stb. készítését a legju-
tányosabb árban.

Gánga (Keresztes utóda)

marosvásárhelyi kelmefestő és vegytisztító
gyár képviselője és gyűjtődjéje.

A gyár felelősséggel vállalja:
gyapot, gyapjufonál, posztó, vászon, gyapju
és seiyemszövetek szintartó festését; férfi,
női és gyermekruhák festését és vegy-
tisztítását.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget,
hogy Gyergyószentmiklóson, a Főtéren,
özv. Lengyel Józsefné házában lévő

hentes és mészáros üzletet

megnyitottam, ahol állandóan kaphatók
elsőrendű friss husok, tisztán kezelt disznó-
zsir, zsirnak való szalonna, virstli és min-
denféle füstöltárak.

Különösen felhívom az igen tisztelt közön-
ség szíves figyelmét az általam készített

ízletes hideg felvágottakra,
amelyeket a legolcsóbb árban árusítok.

Figyelmes kiszolgálás!

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
tisztelettel:

Márton György,

4—2 hentes és mészáros.

Szabászáti és varró tanfolyam

nyílik meg Csikszeredában első-
rangú tanerő vezetése mellett,
ahol a legrövidebb idő alatt

**női ruhaszabást, varrást
fehérnemű készitést**

tökéletesen elsajátíthatják tel-
jes felelősség mellett.

Külön tanfolyam szabók részére.

Jelentkezni és érdeklődni lehet:

Dr. Dénesné

Csikszeredában, Vigadó mellett.